

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 24 Kasım 2023
Sayı: 272

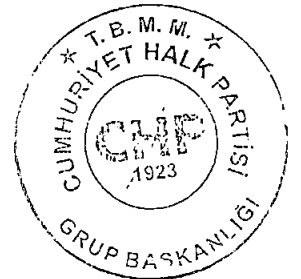
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5411 Sayılı Bankacılık Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Gülizar BİÇER KARACA
TBMM Başkanvekili
Denizli Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe , İçişleri
Esas Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Tarih: 28-11-2023	Esas No: 2/1821

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
24 Kasım 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
24 Kasım 2023
No: 1331587

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde kadınlara yönelik her türlü şiddet, yaşam hakkı başta olmak üzere en temel insan hakları ihlallerinin başında gelmektedir. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun verilerine göre, yalnızca 2023 yılı Ekim ayında en az 19 kadın cinayeti işlenmiş, en az 18 kadın ise şüpheli şekilde ölü bulunmuştur. 2023 yılı itibariyle, şu ana kadar en az 350 kadın katledilmiştir. 2008-2018 yılları arasında gerçekleşen 1260 kadın cinayeti vakasını inceleyen araştırma bulgularına göre; kadın cinayeti failleri arasında ilk sırada eş (623), ikinci sırada sevgili (160) ve üçüncü sırada da eski eş (94) yer almaktadır.

Bianet'in erkek şiddeti çetelesi verilerine göre, yalnızca ekim ayında en az 6 kadın koruma kararına rağmen öldürülmüş, en az 69 kadına şiddet uygulanmış, en az 25 kadın şüpheli şekilde ölmüş ve en az 291 kadın tacize uğramıştır. Kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri ile ilgili eylemler hakkında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve bağlı Emniyet Genel Müdürlüğü detaylı veri ve istatistik bilgisi paylaşmaması, ilgili kamu kuruluşlarının ayrıştırılmış veri politikası yoksunluğu sistematik şiddetin sona ermesindeki engellerden birini oluşturmaktadır. Kaldı ki kamusal nitelik taşıyan bu "görev" kadın örgütlerinin ısrarlı çaba ve mücadelesiyle, tutulan şiddet çeteleleri sayesinde ulaşılabilen kadın cinayeti verileri kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

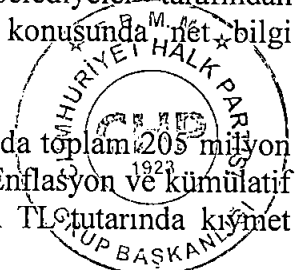
Küresel Cinsiyet Eşitsizliği 2023 raporuna göre; cinsiyet uçurumu verilerinde Türkiye dünyada 146 ülke arasında yüzde 63,8 ile 129'uncu sıradadır. Çalışma hayatı, istihdama katılım ve fırsat eşitliği bakımından ise Türkiye 146 ülke arasında 133'üncü sırada yer almaktadır. Rapora göre Türkiye, Avrasya ve Orta Asya bölgesinde kadınların toplumsal cinsiyet eşitliği durumunu kapatma oranı en düşük ülkeler arasında yer alıyor.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın paylaştığı verilere göre, ülkemizde 2022 yılında 149 kadın konukevi bulunmaktadır. Bakanlığın Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 4. Ulusal Eylem Planına göre; kadın konukevi sayısının 2023 itibariyle 159'a, 2024 yılında 164'e, 2025 yılında 169'a ve 2026 yılında 174'e çıkartılması planlanmakta ve mevcuttaki 149 kadın konukevinden 112'si Bakanlığa bağlı olarak hizmet vermektedir. Yatak sayısı bakımından değerlendirildiğinde; Avrupa Birliği genelinde 17 bin 502 kişiye 1 yatak düşerken, Türkiye'de 22 bin 945 kişiye 1 yatak düşmektedir. Hal böyleyken, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin iradesiyle kabul edilip yürürlüğe giren İstanbul Sözleşmesi'nden bir gece yarısı Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın imzasıyla çıkılması, şiddetin önlenmesinde devlete düşen sorumluluktan kaçınmayı beraberinde getirmiştir.

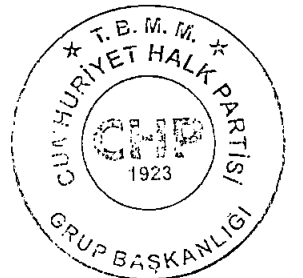
5303 Sayılı Belediye Kanunu, büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyelerin, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorunda olduğunu, diğer belediyeler için de mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için konukevi açabilecekleri hükmünü düzenlemiştir.

İçişleri Bakanlığı'nın 07.04.2022 tarihli duyurusuna göre; bakanlık 100 binin üzerinde nüfusu olan 215 belediyeye kadın konukevi yapılmasına ilişkin yazı gönderildiğini ifade etmiş, sürecin Valilikler tarafından koordine edilerek çalışmaların takipçisi olunması ve faaliyetlerin ilerlemesine ilişkin iki aylık periyotlar halinde raporlanarak bakanlığa bildirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Gelinek noktada ise kaç kadın konukevinin belediyeler tarafından projelendirildiği, kaç projenin tamamlandığı ve hizmete açıldığı konusunda net bilgi bulunmamaktadır.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun verilerine göre; 2022 yılında toplam 205 milyon TL kıymet zamaşımına uğramış ve fonun gelirleri arasına girmiştir. Enflasyon ve kümülatif gelir hesabı yapılmadan; son 10 yıl içerisinde 1 milyar 309 milyon TL tutarında kıymet zamaşımına uğramıştır.

Kadın konukevi yapım ve işletme süreçlerinin ülke genelinde yaygınlaşıp, hızlanarak tamamlanması ve en kısa sürede kamusal hizmete açılabilmesi amacıyla, belediyelerin sorumluluğundaki finansman ihtiyacının çözülebilmesi için 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu'nda önerdiğimiz işbu değişiklik teklifiyle, bankalar nezdindeki mevduat, katılım fonu, emanet ve alacaklardan hak sahibinin 10 yıl boyunca işlem yapmaması durumunda zamanaşımına uğrayarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na aktarılmasına yönelik düzenlemenin kaldırılarak, zamanaşımına uğrayan kıymetlerin kadın konukevi yapımında kullanılabilmesi için belediyelere kaynak sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 19/10/2005 tarih ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 62'nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarının değiştirilerek; zamanaşımına uğramış her tür kıymetin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na devri yerine Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinde özel gelir ve özel ödenek olarak kaydedileceği, 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesi kapsamında kadın ve çocuk konukevi açan belediyelerin yaptıkları yatırımların karşılığı olarak ilgili belediyelere yatırımların gerçekleşme oranında aktarma yapılacağı ve bu maddenin uygulanması ile ilgili usûl ve esasların Hazine ve Maliye Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından birlikte belirleneceği hususları düzenlenmektedir.

MADDE 2- 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 130 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında zamanaşımına uğramış kıymetler Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu gelirleri arasından çıkartılmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

BANKACILIK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 19/10/2005 tarih ve 5411 Sayılı Bankacılık Kanununun 62 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Zamanaşımına uğrayan her türlü mevduat, katılım fonu, emanet ve alacaklar banka tarafından hak sahibine ulaşılamaması hâlinde, yapılacak ilânı müteakiben Hazine ve Maliye Bakanlığına aktarılır. Aktarılan bu tutar Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine özel gelir ve özel ödenek olarak kaydedilir. Bu ödenekten ancak 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesi uyarınca kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorunda olan Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000’in üzerindeki belediyelerin ve mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için konukevleri açabilecek diğer belediyelerin bu kapsamda yaptıkları yatırımların karşılığı olarak ilgili belediyelere yatırımların gerçekleştirme oranında aktarma yapılabilir.”

“Bu maddenin uygulanması ile ilgili usûl ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından birlikte belirlenir.”

MADDE 2- 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 130 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanun 1/1/2024 tarihinde yürürlüğe girer

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

